

Bryssel 21.6.2019
COM(2019) 283 final

2019/0137 (NLE)

Ehdotus

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS

**luvan antamisesta Tšekille soveltaa direktiivin 2006/112/EY 193 artiklasta poikkeavaa
yleisen käännetyin verovelvollisuuden mekanismia**

PERUSTELUT

1. EHDOTUKSEN TAUSTA

Neuvosto antoi 20. joulukuuta 2018 direktiivin (EU) 2018/2057¹, jolla muutetaan arvonlisäverodirektiiviä² ja joka koskee yleisen käännetyin verovelvollisuuden mekanismin väliaikaista soveltamista 17 500 euron kynnysarvon ylittäviin liiketoimiin.

Tämä vastaa arvonlisäveroa koskevaa toimintasuunnitelmaa³, jossa komissio ilmoitti aikeistaan ottaa käyttöön lopullinen arvonlisäverojärjestelmä unionin sisärajat ylittävää yritysten välistä kauppaa varten⁴. Koska kuitenkin tällaisen lopullisen arvonlisäverojärjestelmän täytäntöönpano kestäisi useita vuosia, tietyt jäsenvaltiot ovat hakenneet kiireellisiä erityistoimenpiteitä karusellipetosten⁵ torjumiseksi. Erityisesti ne pyysivät lupaa saada ottaa käyttöön väliaikainen yleisen käännetyin verovelvollisuuden mekanismi, mikä johti siihen, että asiasta annettiin asiaa koskevan komission ehdotuksen⁶ pohjalta direktiivi (EU) 2018/2057 (GRCM-direktiivi).

Mainitun direktiivin nojalla määritellyt kriteerit täyttävät jäsenvaltiot voivat hakemuksestaan saada luvan soveltaa väliaikaista yleisen käännetyin verovelvollisuuden mekanismia 30. kesäkuuta 2022 saakka. Tšekki haki tällaista lupaa kirjeillä, jotka kirjattiin saapuneiksi komissioon 21. tammikuuta 2019 ja 22. maaliskuuta 2019, ja antoi tietoja osoittaakseen täyttävänsä kriteerit.

Tämä ehdotus ei saisi rajoittaa käynnissä olevia keskusteluja lopullisesta arvonlisäverojärjestelmästä⁷.

• Ehdotuksen perustelut ja tavoitteet

Yleisen käännetyin verovelvollisuuden mekanismin lupakriteerit ja siinä noudatettava menettely vahvistetaan arvonlisäverodirektiivin GRCM-direktiivillä lisätyn uuden 199 c

¹ Neuvoston direktiivi (EU) 2018/2057, annettu 20 päivänä joulukuuta 2018, yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin 2006/112/EY muuttamisesta tietyn kynnysarvon ylittäviin tavaroiden luovutuksiin ja palvelujen suorituksiin tilapäisesti sovellettavan yleisen käännetyin verovelvollisuuden mekanismin osalta (EUVL L 329, 27.12.2018, s. 3–7).

² Neuvoston direktiivi 2006/112/EY, annettu 28 päivänä marraskuuta 2006, yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä (EUVL L 347, 11.12.2006, s. 1).

³ Komission tiedonanto Euroopan parlamentille, neuvostolle ja Euroopan talous- ja sosiaalikomitealle arvonlisäveroa koskevasta toimintasuunnitelmasta – Kohti EU:n yhtenäistä arvonlisäveroaluetta – aika tehdä päätöksiä (COM(2016) 2016 148 final, 7.4.2016).

⁴ Komissio on tällä välin antanut tarvittavat ehdotukset: ehdotus neuvoston direktiiviksi direktiivin 2006/112/EY muuttamisesta arvonlisäverojärjestelmän tiettyjen sääntöjen yhdenmukaistamiseksi ja yksinkertaistamiseksi sekä lopullisen järjestelmän käyttöön ottamiseksi jäsenvaltioiden välisen kaupan verotusta varten (COM(2017) 569 final, 4.10.2017); ehdotus neuvoston direktiiviksi direktiivin 2006/112/EY muuttamisesta jäsenvaltioiden välisen kaupan verotuksessa sovellettavan lopullisen arvonlisäverojärjestelmän toimintaa koskevien yksityiskohtaisten teknisten toimenpiteiden käyttöönoton osalta (COM(2018) 329 final, 25.5.2018).

⁵ Karusellipetokset (joita joskus kutsutaan myös ”missing trader -petoksiksi”) juontavat juurensa erityisesti nykyisestä yhteisöluovutuksista koskevasta verovapautuksesta, joka mahdollistaa tavaroiden hankkimisen arvonlisäverotta. Monet kauppiat syyllistyvät veropetokseen jättämällä maksamatta asiakkailtaan saamaansa arvonlisäveron veroviranomaisille. Asiakkaila on kuitenkin edelleen oikeus verovähennykseen, koska ne saavat pätevän kauppalaskun. Samat tavarat voidaan kierrättää verovapaina yhteisöluovutuksina useita kertoja. Samanlaisia karusellipetoksia voidaan tehdä myös palvelujen suorituksissa.

⁶ COM(2016) 811 final, 21.12.2016.

⁷ COM(2018) 329 final, 25.5.2018.

artiklan 1–4 kohdassa. Tšekki toimitti tältä osin seuraavat erityisesti 199 c artiklan 3 kohdassa vaadittavat tiedot:

1. Yksityiskohtaiset perustelut sille, että asiaankuuluvat kriteerit täyttyvät (arvonlisäverodirektiivin 199 c artiklan 3 kohdan a alakohta yhdessä 1 kohdan kanssa).
- 1.1. Elokuun 23. päivänä 2016 laaditun arvonlisäverovajetta koskevan loppuraportin mukainen arvonlisäverovaje on jäsenvaltiossa vähintään 5 prosenttiyksikköä suurempi kuin yhteisön arvonlisäverovajeen mediaani vuonna 2014.

Mainitun komission vuonna 2016 julkaiseman loppuraportin mukaan Tšekin arvonlisäverovaje oli 16,14 % sen arvonlisäverokertymästä vuonna 2014⁸. Raportin mukaan arvonlisäverovajeen mediaani oli Euroopan unionissa (EU) 10,4 %. Näin ollen Tšekin arvonlisäverovaje oli yli 5 prosenttiyksikköä suurempi kuin EU:n arvonlisäverovajeen mediaani.

- 1.2. GRM-direktiiviä koskevaan lainsäädäntöehdotukseen oheistetun vaikutustenarvioinnin mukaan karusellipetosten osuus on jäsenvaltiossa yli 25 prosenttia sen arvonlisäverovajeen kokonaismäärästä.

Kyseisen vaikutustenarvioinnin⁹ mukaan 28 % Tšekin arvonlisäverovajeesta johtuu karusellipetoksista. Sen vuoksi tämä kriteeri täyttyy.

- 1.3. Jäsenvaltiossa on todettu, että muut valvontatoimenpiteet ja arvonlisäveroalan hallinnollinen yhteistyö eivät riitä torjumaan karusellipetoksia.

Tšekin toimittamien tietojen mukaan se on toteuttanut useita erityisiä valvontatoimenpiteitä arvonlisäveropetosten torjumiseksi. Jäljempänä on yhteenveto näistä toimenpiteistä sekä Tšekin arvio niiden toiminnasta ja vaikutuksista. Tämän jälkeen on Tšekin arviointi muiden jäsenvaltioiden kanssa tehdystä arvonlisäveroalan hallinnollisesta yhteistyöstä.

1.3.1. Alakohtaisen käännetyn verovelvollisuuden mekanismin soveltaminen

Arvonlisäverodirektiivin 199 ja 199 a artiklan nojalla Tšekki ulotti käännetyn verovelvollisuuden mekanismin koskemaan useita muita aloja, mukaan lukien: rakennustyöt, rakennustyömaiden henkilöstö, asianomaisen liiketoimen verotuksen valinnan luovuttajan suorittamat kiinteän omaisuuden luovutukset, jätteet ja romu, vakuudeksi annettujen tavaroiden luovutukset kyseisen vakuuden toteuttamiseksi, tavarat, joiden omistuksenpidätys on myönnetty siirronsaajalle ja jotka luovutetaan tätä siirronsaajan oikeutta noudattaen, pakkomyyntimenettelyllä luovutettava velallisen omistama kiinteä omaisuus, kasvihuonekaasujen päästöoikeudet, matkapuhelimet, integroidut piirit, kaasu ja sähkö sekä sähkötodistukset, tietyt televiestintäpalvelut, pelikonsolit, kannettavat tietokoneet, viljat ja tietyt viljelykasvit sekä tietyt metallit (myös jalometallit).

Tšekin arvion mukaan nämä toimenpiteet ovat olleet erittäin vaikuttavia, mutta ne eivät ole estäneet petosten siirtymistä muille aloille, kuten matkapuhelimista muuhun elektroniikkaan sekä kullasta muihin metalleihin (hopea, platina).

1.3.2. Yhteisvastuu

⁸ Sosiaali- ja talousalan tutkimuskeskuksen CASE:n tutkimus ja raportit 28 EU-valtion arvonlisäverovajeesta: vuoden 2016 loppuraportti ([TAXUD/2015/CC/131](#)), 2016, s.19.

⁹ SWD(2016) 457 final, 21.12.2016, s.39.

Tšekki soveltaa arvonlisäverodirektiivin 205 artiklan nojalla yhteisvastuuta useisiin arvonlisäverotapauksiin verovelvollisten välisissä luovutuksissa. Yhteisvastuuta sovelletaan tiettyihin kivennäisöljyjen ja muiden valmisteveron alaisten tuotteiden luovutuksiin.

Myös asiakkaita on pidetty yhteisvastuullisesti vastuussa arvonlisäveron maksamisesta, kun kyseessä on mikä tahansa muu tavaraluovutus tai palvelusuoritus, jonka osalta on todettu, ettei asiakas ole toiminut vilpittömässä mielessä. Tämä koskee erityisesti tapauksia, joissa ”tietämystesti” osoittaa asiakkaan tienneen tai pitäneen tietää, että luovuttaja tai suorittaja jättää tahallisesti arvonlisäveron maksamatta veroviranomaisille. Lisäksi on useita erityistilanteita, joissa asiakkaan yhteisvastuuta sovelletaan järjestelmällisesti. Tällaisia ovat esim. tapaukset, joissa hinta poikkeaa selvästi tavanomaisesta markkinahinnasta ilman selkeitä perusteita, joissa käytetään virtuaalivaluutta tai joissa luovuttaja on epäluotettava verovelvollinen (ks. 1.3.4 kohta).

Tšekin arvion mukaan tämä toimenpide on ollut ennaltaehkäisevä, mutta sitä on vaikea soveltaa monimutkaisiin tilanteisiin toimitusketjuissa erityisesti silloin, kun ketjupetoksia tekevän toimijan asiakas on elin, jolla ei ole ollenkaan varallisuutta. Lisäksi ”tietämystesti” on aiheuttanut veroviranomaisille huomattavia ongelmia, koska kansalliset tuomioistuimet ovat päättäneet, että verohallinnon on osoitettava asiakkaan ”tienneen tai pitäneen tietää”, ettei luovuttaja tai suorittaja maksaisi arvonlisäveroa.

1.3.3. Jaetun maksun järjestelmä

Tšekki on ottanut käyttöön vapaaehtoisen jaetun maksun järjestelmän. Jaetun maksun järjestelmässä asiakas maksaa arvonlisäveron suoraan veroviranomaisille eikä enää luovuttajalle tai suorittajalle. Tämä poistaa asiakkaalta koko liiketoimen arvonlisäverovelvollisuuden silloin, kun asiakas on yhteisvastuullisesti vastuussa 1.3.2 kohdassa vahvistettujen ehtojen mukaisesti.

Tšekin mukaan toimenpide on tehokas, mutta sen haittana on toimenpiteen vapaaehtoisuus. Jaetun maksun tekeminen pakolliseksi olisi Tšekin mukaan hallinnollisesti ja taloudellisesti liian vaativaa sekä kaupan alan toimijoille että veroviranomaisille maksujen hallinnoinnin lisääntymisen sekä henkilöstö- ja tietotekniikkakustannusten lisääntymisen vuoksi. Lisäksi jos asiakas ei käytä jaetun maksun järjestelmää, ei voida olettaa, että ”tietämystestin edellytykset” ovat täyttyneet. Kansalliset tuomioistuimet ovat päättäneet, että myös tällaisissa tapauksissa veroviranomaisten on osoitettava, että asiakas tiesi tai asiakkaan olisi pitänyt tietää olleensa osallisena petoksessa. Lisäksi arvonlisävero voidaan periä takaisin vain sellaiselta asiakkaalta, joka ei ole käyttänyt jaetun maksun järjestelmää yhteisvastuujärjestelmässä, siinä määrin kuin takaisinperintä luovuttajalta tai suorittajalta ei ole tuottanut tulosta. Tehokas takaisinperintä voidaan näin ollen toteuttaa vasta tietyn ajan kuluttua.

1.3.4. Epäluotettavien verovelvollisten tunnistaminen (rekisteröidyt henkilöt)

Jos verovelvoitteita on rikottu vakavasti, veroviranomaiset voivat tiettyjen kriteerien perusteella todeta verovelvollisen olevan epäluotettava. Näitä kriteerejä ovat erityisesti seuraavat: vähintään kolmen peräkkäisen kalenterikuukauden ajalta kertyneet arvonlisäverorästit ovat vähintään 500 000 Tšekin korunaa; veroviranomaiset ovat verovelvoitteiden rikkomisen vuoksi määränneet veronoikaisun vähintään kahtena kuukautena kuuden peräkkäisen verokauden aikana; veroviranomaiset ovat verorikkomusten vuoksi hylänneet tuotantopanoksiin sisältyvän arvonlisäveron vähennyshakemuksen, joka koski vähintään 500 000:ta Tšekin korunaa; arvonlisäveroilmoitus on jäänyt antamatta ainakin kaksi kertaa kahdentoista peräkkäisen kalenterikuukauden aikana; arvonlisäverovelvolliseksi

rekisteröitymisen yhteydessä on annettu väärä tai puutteellisia tietoja; veroviranomaiset ovat todenneet, että myynnistä suoritettavaa arvonlisäveroa on jäänyt ilmoittamatta ainakin 500 000 Tšekin korunaa. Tiedot epäluotettavista verovelvollisista julkaistaan verohallinnon verkkosivustolla. Muutoksenhakumenettely on tarkoitus ottaa käyttöön myöhemmin.

Tšekin mukaan toimenpiteellä on ehkäisevä vaikutus, mutta se edellyttää, että veroviranomainen tekee tosiasiallisen päätöksen, jota ennen petoksenteijät ovat jo voineet aloittaa petosten tekemisen. Toimenpide ei myöskään ole erityisen tehokas rajatylittävissä tilanteissa, koska Tšekissä epäluotettavat verovelvolliset voivat edelleen käyttää (voimassa olevaa) arvonlisäverotunnusta yhteisön sisäisissä petosjärjestelmissä.

1.3.5. Epäluotettavien henkilöiden tunnistaminen (rekisteröimättömät henkilöt)

Tällä toimenpiteellä, joka on samankaltainen kuin edellinen toimenpide, on tarkoitus tunnistaa epäluotettavat henkilöt. Tässä tapauksessa kohteena ovat kuitenkin henkilöt, jotka eivät (vielä) ole rekisteröityneet arvonlisäverovelvollisiksi mutta jotka ovat jo rikkoneet tiettyjä arvonlisäverovelvoitteita. Epäluotettavien henkilöiden luettelo julkaistaan verohallinnon verkkosivustolla.

Jos tällainen epäluotettava henkilö rekisteröityy arvonlisäverovelvolliseksi, kyseiselle henkilölle osoitetaan automaattisesti 1.3.4 kohdassa tarkoitettu epäluotettavan verovelvollisen asema. Kun epäluotettava verovelvollinen poistetaan arvonlisäverovelvollisten rekisteristä, hänellä säilyy kuitenkin epäluotettavan henkilön asema. Tällaisen aseman peruuttamista koskeva muutoksenhakumenettely on tarkoitus ottaa käyttöön edellytyksin, jotka ovat samankaltaiset kuin epäluotettavia verovelvollisia koskevat edellytykset.

Tšekin mukaan toimenpiteellä on ehkäisevä vaikutus ja se varmistaa jatkuvuuden epäluotettavan henkilön ja epäluotettavan verovelvollisen aseman välillä. Edellä 1.3.4 kohdassa mainittujen sudenkuoppien tapaan petoksenteijät pystyvät kuitenkin tehokkaasti kiertämään tätä toimenpidettä ennen rekisteröintiä ja rajatylittävissä tilanteissa.

1.3.6. Täydentävien arvonlisäverotietojen raportointi

Verovelvollisten kultakin kalenterikuukaudelta raportoimat täydentävät arvonlisäverotiedot tarkastetaan ristiin mahdollisten veropetosten havaitsemiseksi. Tämän ansiosta veroviranomaisten on ollut helpompi valita sellaiset verovelvolliset, joille tehdään tarkastukset.

Vaikka tämä on hyödyllinen tapa havaita petoksenteijät nopeammin, Tšekki katsoo, että tämä perinteinen väline on saavuttanut rajansa, kun otetaan huomioon veroviranomaisten koko tarkastuskapasiteetti.

1.3.7. Takavarikointi

Yksittäistapauksissa veroviranomaiset voivat antaa takavarikointimääräyksiä varmistaakseen arvonlisäveron maksamisen.

Tšekin mukaan tämä toimenpide on hyvin tehokas, mutta koska sitä voidaan soveltaa vain yksittäistapauksissa, se ei tarjoa yleistä suojaa yhteiselle arvonlisäverojärjestelmälle.

1.3.8. Automaattinen poistaminen arvonlisäverorekisteristä

Tässä toimenpiteessä verovelvollisen arvonlisäverotunniste peruutetaan, jos arvonlisäverovelvoitteita on rikottu vakavalla tavalla. Toimenpidettä sovelletaan

arvonlisäveroryhmiin ja verovelvollisiin, joiden liikevaihto oli enintään 1 miljoona Tšekin korunaa edellisten 12 kalenterikuukauden aikana.

Tšekin tasavalta pitää toimenpidettä erittäin tehokkaana sekä kotimaisissa että rajatylittävissä luovutuksissa ja suorituksissa. Koska toimenpidettä voidaan kuitenkin soveltaa vasta sen jälkeen, kun rikkominen on tapahtunut, toimenpide ei pysty täysin estämään petosten riskiä.

1.3.9. Vähennysoikeuden (tai yhteisöluovutuksia koskevan verovapautuksen) epääminen tietämyskokeen perusteella

Toimenpiteellä evätään oikeus verovähennys tai verovapautukseen, jos hankkija (ensimmäisessä tapauksessa) taikka suorittaja tai luovuttaja (toisessa tapauksessa) tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää (tietämystesti) osallistuneensa liiketoimeen, johon liittyi petoksellinen arvonlisäverovilppi. Tämä vastaa Euroopan unionin tuomioistuimen (EUT) oikeuskäytäntöä, sellaisena kuin se vahvistetaan asiassa *Kittel*¹⁰. Tšekin viranomaiset lähettävät ”tietämyskirjeitä” ilmoittaakseen yrityksille, että ne saattavat olla osallisina petosjärjestelmässä. Tällaiset kirjeet ovat joko saajakohtaisia (niissä voidaan mainita epäilty liikeyritys) tai vakiomuotoisia (suurelle yleisölle ilmoitetaan tietyistä Tšekissä tai Euroopan unionissa ilmenneistä petosriskistä).

Tšekin mukaan veroviranomaisten on kuitenkin vaikea osoittaa käytännössä, että yritys tiesi tai sen olisi pitänyt tietää olleensa osallisena järjestäytyneessä petoksessa.

1.3.10. Hakijoiden seulonta ennen arvonlisäverorekisteröintiä

Järjestelmällisellä ennakorekisteröinnin todentamisella seulotaan mm. mahdolliset ketjupetoksia tekevät toimijat. Rekisteröinti voidaan evätä esim. siitä syystä, että paikan päällä tehtävässä tutkimuksessa käy ilmi, ettei minkäänlaista tosiasiallista taloudellista toimintaa ole toteutettu tai valmisteltu.

Tšekki pitää toimenpidettä erittäin tehokkaana keinona estää petoksentekijöitä pääsemästä arvonlisäverojärjestelmään (ja syyllistymästä yhteisön sisäisiin petoksiin). Toisaalta sen mielestä on vaikea osoittaa objektiivisten seikkojen perusteella, että on olemassa luotettava näyttöä, jonka perusteella voidaan epäillä, että arvonlisäverotunnistetta käytetään petostarkoituksessa, ottaen huomioon EUT:n asiassa *Ablessio*¹¹ antamassa tuomiossa vahvistetut kriteerit.

1.3.11. Hallinnollinen yhteistyö arvonlisäveroalalla (neuvoston asetus (EU) N:o 904/2010¹²)

Tšekin mukaan yhteistyöhön ja tietojenvaihtoon muiden jäsenvaltioiden kanssa kiinnitetään paljon huomiota. Asetuksessa (EU) N:o 904/2010 säädetyn yhteistyön lisäksi se on tehnyt yhteistyösopimukset Slovakian ja Puolan kanssa, ja Saksan kanssa tehtävä sopimus on valmisteilla.

Tšekki osallistuu myös säännöllisesti ns. samanaikaisiin monenvälisiin valvontatoimiin muiden jäsenvaltioiden kanssa. Tšekki on lisäksi mukana kaikessa Eurofisc-verkossa tehtävässä työssä (MTIC-petokset, kuljetusvälineet, tullimenettelyt, seurantakeskus, sähköinen kaupankäynti ja Transaction Network Analysis). Eurofiscilla saatuja tietoja käytetään aktiivisesti epäilyttävien liiketoimien havaitsemiseen.

¹⁰ Yhteisöjen tuomioistuimen tuomio, 6.7.2006, *Kittel*, C-439/04, ECLI:EU:C:2006:446.

¹¹ Unionin tuomioistuimen tuomio, 14.3.2013, *Ablessio*, C-527/11, ECLI:EU:C:2013:168.

¹² Neuvoston asetus (EU) N:o 904/2010, annettu 7 päivänä lokakuuta 2010, hallinnollisesta yhteistyöstä ja petosten torjunnasta arvonlisäverotuksen alalla (uudelleenlaadittu) (EUVL L 268, 12.10.2010, s. 1).

Tšekin mukaan arvonlisäveroalan hallinnollisella yhteistyöllä on kiistämätön merkitys, mutta se ei täysin estä petosten esiintymistä. Siitä ei myöskään ole hyötyä pelkästään kotimaan sisällä tapahtuvissa petoksissa.

1.3.12. Päätelmät

Tšekin yleinen päätelmä edellä mainittujen toimenpiteiden osalta on se, että vaikka ne ovat merkittävästi vähentäneet petoksia, niillä ei ole pystytty täysin poistamaan karusellipetoksia nykyisessä arvonlisäverojärjestelmässä.

Arvonlisäverodirektiivin 199 c artiklan 1 kohdan c alakohdassa säädetyn edellytyksen voidaan katsoa täyttyneen, kun otetaan huomioon (karuselli)petosten torjumiseksi toteutetut huomattavat ja todelliset ponnistelut ja se, että nämä ponnistelut eivät ole kaikilta osin onnistuneet.

- 1.4. Odotettavissa oleva verosäännösten noudattamisesta ja veronkannosta saatava hyöty on vähintään 25 % suurempi kuin yrityksille ja veroviranomaisille aiheutuva odotettavissa oleva lisärasite.

Tšekin viranomaisten mukaan yleisen käännetyn verovelvollisuuden mekanismin käyttöönotto ei vaadi henkilöstön lisäämistä verohallintoon vaan ainoastaan henkilöresurssien siirtoa. Tšekin verohallinnon organisaatiouudistuksen (mukaan lukien tietoteknisiä järjestelmiä koskeva koulutus ja näiden järjestelmien muuttaminen) arvioidaan maksavan 4 miljoonaa Tšekin korunaa.

Yleisen käännetyn verovelvollisuuden mekanismin käyttöönotto aiheuttaa verovelvollisille kertaluontoisia kustannuksia tietoteknisten järjestelmien muuttumisen vuoksi. Arvioiden mukaan yleisen käännetyn verovelvollisuuden mekanismia olisi sovellettava yhteensä 97 000 verovelvolliseen. Tästä joukosta yli 60 % on jo saanut kokemusta alakohtaisesta käännettystä verovelvollisuudesta. Niiden tietotekniset rakenteet ja laskutusjärjestelmät on valmisteltu yleisen käännetyn verovelvollisuuden mekanismia silmälläpitäen, joten olemassa olevia rakenteita olisi muutettava vain osittain. Muiden 37 500 verovelvollisen on mahdollisesti hankittava uusia tietoteknisiä rakenteita tai laajennettava nykyisiä rakenteitaan. Suurimpien vero- ja kirjanpito-ohjelmistojen tarjoajille esitettyjen kysymysten perusteella vaikuttaa kuitenkin siltä, että tällaiset muutokset ovat osa säännöllisiä päivityksiä eikä niistä veloiteta erikseen.

Muut kustannukset liittyvät työntekijöiden koulutukseen. Toisaalta tällaisia kustannuksia syntyy aina lainsäädännön muuttuessa. Koska käännetty verovelvollisuus ei ole kokonaan uusi toimenpide, kustannusten ei odoteta olevan merkittäviä.

Muut verovelvollisille aiheutuvat kustannukset johtuvat siitä, että kunkin liiketoimen osalta on valvottava, saavutetaanko 17 500 euron kynnyсарvo, jonka ylittyessä yleisen käännetyn verovelvollisuuden mekanismia sovellettaisiin. Nämä kustannukset eivät kuitenkaan ole kovin merkittäviä, kun otetaan huomioon, että useimmissa tapauksissa tällainen valvonta tapahtuu kirjanpito-ohjelmistoa käyttäen. Lisäksi yleisen käännetyn verovelvollisuuden mekanismissa liiketoimien määrän eriyttäminen on huomattavasti helpompaa kuin alakohtaisessa lähestymistavassa.

Joissakin tapauksissa tavaroiden luovuttajien ja palvelujen suorittajien on mahdollisesti selvitettävä, onko asiakas verovelvollinen ja sovelletaanko käännteistä verovelvollisuutta vai ei. Näissä tapauksissa voidaan kuitenkin käyttää veroviranomaisten käyttöön antamaa verovelvollisten rekisteriä (yhteys verovelvollisen ohjelmistoon).

Tšekki selitti lisäksi, että kun täydentävien arvonlisäverotietojen raportointi otettiin käyttöön vuonna 2016, siitä aiheutuvien kustannusten arvioitiin olevan pienyrityksille 370 euroa ja muille yrityksille 740–3 000 euroa, jolloin yritysten kokonaiskustannuksiksi arvioitiin noin 6 miljardia Tšekin korunaa. Tšekin viranomaiset arvioivat, että yleisen käännetyt verovelvollisuuden mekanismin täytäntöönpanosta johtuvat verovelvollisten kokonaiskustannukset olisivat noin 10 % kyseisestä määrästä eli 0,6 miljardia Tšekin korunaa.

Järjestelmän etujen osalta viitataan siihen, että alakohtaisen käännetyt verovelvollisuuden käyttöönoton ansiosta petosten aiheuttamat tulonmenetykset ovat vähentyneet 98 % ja petostapausten määrä on vähentynyt 89 %. Tämän perusteella on odotettavissa, että petoksista aiheutuvat tulonmenetykset vähenevät 5 miljardia Tšekin korunaa vuodessa. Jos mekanismia sovellettaisiin kaksi vuotta, saatava hyöty olisi 10 miljardia Tšekin korunaa. Toisaalta, kuten edellä on todettu, veroviranomaisille aiheutuisi vain 0,004 miljardin Tšekin korunan kustannukset ja verovelvollisille arviolta 0,6 miljardin Tšekin korunan kustannukset. Yhteenvedona voidaan todeta, että arvioidut kustannukset ovat 6,04 % arvioiduista hyödyistä.

Koska arvioidut hyödyt (10 miljardia Tšekin korunaa) ovat selvästi yli 25 % suuremmat kuin kokonaiskustannukset (0,604 miljardia Tšekin korunaa), tämän edellytyksen voidaan katsoa täyttyvän.

- 1.5. Yleisen käännetyt verovelvollisuuden mekanismin käyttöönotto ei aiheuta yrityksille ja veroviranomaisille korkeampia kustannuksia kuin muista valvontatoimenpiteistä aiheutuvat kustannukset.

Edellä mainittujen laskelmien perusteella vaikuttaisi siltä, etteivät sekä yritysten että veroviranomaisten odotettavissa olevat kustannukset ole merkittäviä, vaikka Tšekki myöntääkin, että tarkka vertaaminen muihin valvontatoimenpiteisiin on vaikeaa.

Tšekki ei aio yleisen käännetyt verovelvollisuuden mekanismin käyttöönoton jälkeen muuttaa tapaa, jolla se järjestää verotarkastuksensa. Tästä syystä verohallinnolle tai valvottaville yrityksille ei aiheudu lisäkustannuksia (edellä mainittujen kustannusten lisäksi).

Tämän edellytyksen voidaan näin ollen katsoa täyttyvän.

2. Yleisen käännetyt verovelvollisuuden mekanismin suunniteltu soveltamisen alkamispäivä ja sen kattama ajanjakso (arvonlisäverodirektiivin 199 c artiklan 3 kohdan b alakohta).

Tšekki on hakenut lupaa aloittaa yleisen käännetyt verovelvollisuuden mekanismin soveltaminen 1. tammikuuta 2020 ja lopettaa sen soveltamisen 30. kesäkuuta 2022.

3. Verovelvollisille tiedottaminen (arvonlisäverodirektiivin 199 c artiklan 3 kohdan c alakohta).

Verovelvollisille ilmoitetaan sähköisesti yleisen käännetyt verovelvollisuuden mekanismin käyttöönotosta ja sen soveltamisen alkamispäivästä. Lisäksi yrittäjäjärjestöihin ja veroneuvojiin otetaan yhteyttä ja niiden kanssa käydään keskusteluja. Tiedotusmateriaalia jaetaan julkisten tiedotusvälineiden kautta (esim. esitteet ja verohallinnon verkkosivuilla annettava tiedot).

4. Yksityiskohtainen kuvaus liitännäistoimenpiteistä (arvonlisäverodirektiivin 199 c artiklan 3 kohdan d alakohta yhdessä 2 kohdan kanssa).

Kyseisen säännöksen mukaan on otettava käyttöön asianmukaiset ja toimivat sähköiset raportointivelvoitteet, jotka koskevat kaikkia verovelvollisia ja erityisesti sellaisia verovelvollisia, jotka luovuttavat tai vastaanottavat sellaisia tavaroita taikka suorittavat tai vastaanottavat sellaisia palveluja, joihin yleisen käännetyin verovelvollisuuden mekanismia sovelletaan, varmistaakseen yleisen käännetyin verovelvollisuuden mekanismin soveltamisen tehokkaan toiminnan ja valvonnan.

Tšekki katsoo, että jo käytössä olevat verovalvontamekanismit riittävät yleisen käännetyin verovelvollisuuden mekanismin moitteettoman toiminnan varmistamiseen ja ettei ylimääräisiä valvontatoimenpiteitä tarvita. Tällaisia toimenpiteitä ovat esim. 1.3.6 kohdassa tarkoitettut arvonlisäveron raportointivälineet. Tällaisista kansallisella tasolla jo käyttöön otetuista raportointivelvoitteista saatavia tietoja käytetään erityisesti analyysivälineenä epäilyttävien toimitusketjujen havaitsemiseksi. Tässä raportointijärjestelmässä on (arvonlisäveroilmoituksen lisäksi) annettava arvonlisäveroselvitys, joka voidaan antaa sähköisesti. Kyseisessä järjestelmässä yleisen käännetyin verovelvollisuuden mekanismin mukaiset luovutukset ja suoritukset on ilmoitettava samalla tavalla kuin mitä jo tehdään käännetyin mekanismin mukaisissa kotimaisissa luovutuksissa ja suorituksissa (lisäämällä kuitenkin yleisen käännetyin verovelvollisuuden mekanismia koskeva erityiskoodi).

- **Yhdenmukaisuus muiden alaa koskevien politiikkojen säännösten kanssa**

Tämän luvan soveltamisala ja kesto on rajattu, eikä se rajoita lopullisen arvonlisäverojärjestelmän kehittämistä unionin sisärajat ylittävää yritysten välistä kauppaa varten.

2. OIKEUSPERUSTA, TOISSIJAISSUUSPERIAATE JA SUHTEELLISUUSPERIAATE

- **Oikeusperusta**

Arvonlisäverodirektiivin 199 c artikla.

- **Toissijaisuusperiaate (jaetun toimivallan osalta)**

Kun otetaan huomioon ehdotuksen perustana oleva arvonlisäverodirektiivin säännös, toissijaisuusperiaatetta ei sovelleta.

- **Suhteellisuusperiaate**

Päätös koskee jäsenvaltiolle sen omasta hakemuksesta annettavaa lupaa, eikä siihen liity velvollisuuksia.

Koska erityistoimenpide on soveltamisalaltaan ja kestoaltaan rajattu, se on oikeassa suhteessa tavoiteltuun päämäärään eli karusellipetosten torjuntaan. Lopullista arvonlisäverojärjestelmää koskevat neuvottelut jatkuvat tällä välin.

- **Toimintatavan valinta**

Ehdotettu toimintatapa: neuvoston täytäntöönpanopäätös.

Arvonlisäverodirektiivin 199 c artiklan mukaan yleisen käännetyin verovelvollisuuden mekanismia voidaan soveltaa ainoastaan, jos neuvosto antaa siihen luvan komission ehdotuksesta tekemällä yksimielisellä päätöksellä. Neuvoston täytäntöönpanopäätös on parhaiten soveltuva sääntelytapa, koska se voidaan osoittaa yksittäiselle jäsenvaltiolle.

3. JÄLKIARVIOINTIEN, SIDOSRYHMIEN KUULEMISTEN JA VAIKUTUSTENARVIOINTIEN TULOKSET

- **Sidosryhmien kuuleminen**

Tämä ehdotus perustuu Tšekin jättämään hakemukseen ja koskee ainoastaan kyseistä jäsenvaltiota.

- **Asiantuntijatiedon keruu ja käyttö**

Ulkopuolisten asiantuntijoiden käyttö ei ollut tarpeen.

- **Vaikutustenarviointi**

Arvonlisäverodirektiiviin on lisätty tämän luvan perustana oleva uusi 199 c artikla, josta tehdystä vaikutustenarvioinnista sääntelyntarkastelulautakunta antoi myönteisen lausunnon ja suosituksia 28. marraskuuta 2016¹³.

4. TALOUSARVIOVAIKUTUKSET

Ehdotuksella ei ole kielteisiä vaikutuksia Euroopan unionin talousarvioon.

5. LISÄTIEDOT

Ehdotuksen soveltamisaika on rajoitettu.

¹³

Katso: http://ec.europa.eu/smart-regulation/impact/ia_carried_out/cia_2016_en.htm

Ehdotus

NEUVOSTON TÄYTÄNTÖÖNPANOPÄÄTÖS**luvan antamisesta Tšekille soveltaa direktiivin 2006/112/EY 193 artiklasta poikkeavaa yleisen käännetyin verovelvollisuuden mekanismia**

EUROOPAN UNIONIN NEUVOSTO, joka

ottaa huomioon Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen,

ottaa huomioon yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä 28 päivänä marraskuuta 2006 annetun neuvoston direktiivin¹ 2006/112/EY ja erityisesti sen 199 c artiklan 4 kohdan,

ottaa huomioon Euroopan komission ehdotuksen,

sekä katsoo seuraavaa:

- (1) Direktiivin 2006/112/EY 199 c artiklan mukaan jäsenvaltiot voivat mainitun direktiivin 193 artiklasta poiketen ja tietyin tiukoin edellytyksin ottaa käyttöön yleisen käännetyin verovelvollisuuden mekanismin muissa kuin rajat ylittävissä tavaroiden luovutuksissa ja palvelujen suorituksissa edellyttäen, että kaikki arvonlisäverovelvollisen vastaanottamat tavaroiden luovutukset tai palvelujen suoritukset ylittävät 17 500 euron suuruisen kynnysarvon liiketoimintaa kohden.
- (2) Tšekki haki lupaa soveltaa yleisen käännetyin verovelvollisuuden mekanismia kirjeillä, jotka kirjattiin saapuneiksi komissioon 21 päivänä tammikuuta 2019 ja 22 päivänä maaliskuuta 2019.
- (3) Komission arvonlisäverovajeita koskevassa 23 päivänä elokuuta 2016 annetussa vuoden 2016 loppuraportissa² esitettyjen menetelmän ja lukujen mukaan Tšekin arvonlisäverovaje oli 16,14 % koko arvonlisäverokertymästä vuonna 2014. Näin ollen Tšekin arvonlisäverovaje oli yli 5 prosenttiyksikköä suurempi kuin yhteisön arvonlisäverovajeen mediaani (10,4 %).
- (4) Neuvoston direktiivin (EU) 2018/2057³, jolla yleisen käännetyin verovelvollisuuden mekanismi otettiin käyttöön, mukana olleen vaikutustenarvioinnin⁴ mukaan karusellipetosten osuus oli Tšekissä yli 25 prosenttia sen arvonlisäverovajeen kokonaismäärästä.
- (5) Tšekki toimitti komissiolle yksityiskohtaiset tiedot, joista käy ilmi, että vaikka Tšekissä oli toteutettu useita valvontatoimenpiteitä myönteisin tuloksin, ne eivät olleet riittäviä karusellipetosten torjumiseksi. Arvonlisäveroalalla tehtävä hallinnollinen yhteistyö ei myöskään ole osoittautunut riittäväksi karusellipetosten torjumiseen.

¹ EUVL L 347, 11.12.2006, s. 1.

² Sosiaali- ja talousalan tutkimuskeskuksen CASE:n tutkimus ja raportit 28 EU-valtion arvonlisäverovajeista: vuoden 2016 loppuraportti ([TAXUD/2015/CC/131](#)), 2016, s.19.

³ Neuvoston direktiivi (EU) 2018/2057, annettu 20 päivänä joulukuuta 2018, yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä annetun direktiivin 2006/112/EY muuttamisesta tietyn kynnysarvon ylittäviin tavaroiden luovutuksiin ja palvelujen suorituksiin tilapäisesti sovellettavan yleisen käännetyin verovelvollisuuden mekanismin osalta (EUVL L 329, 27.12.2018, s. 3).

⁴ SWD(2016) 457 final, 21.12.2016, s.39.

- (6) Tšekki toimitti komissiolle yksityiskohtaiset tiedot, joista käy ilmi, että yleisen käännetyin verovelvollisuuden mekanismin käyttöönotosta saatavien hyötyjen arvioidaan olevan 10 miljardia Tšekin koruna. Tšekki osoitti myös, että yrityksille ja veroviranomaisille koituvan kokonaislisärasitteen odotetaan olevan 0,604 miljardia Tšekin koruna. Näin ollen arvioidut hyödyt ovat yli 25 % suuremmat kuin odotettavissa oleva kokonaislisärasitus.
- (7) Koska Tšekki ei odota yleisen käännetyin verovelvollisuuden mekanismin käyttöönotosta aiheutuvan kokonaislisärasituksen olevan merkittävä, se ei aiheuta yrityksille ja veroviranomaisille kustannuksia, jotka olisivat korkeampia kuin muiden valvontatoimenpiteiden soveltamisesta aiheutuvat kustannukset.
- (8) Tšekki on hakenut lupaa soveltaa yleisen käännetyin verovelvollisuuden mekanismia 1 päivästä tammikuuta 2020 30 päivään kesäkuuta 2022.
- (9) Tšekki on ilmoittanut komissiolle, että toimet toteutetaan siten, että verovelvollisille tiedotetaan yleisen käännetyin verovelvollisuuden mekanismin soveltamisen käyttöönotosta sähköpostilla, yleisöluennoilla, yritysjärjestöjen kanssa käytävillä keskusteluilla, verohallinnon verkkosivustolla sekä painetulla tai sähköisellä tiedotusmateriaalilla.
- (10) Tšekki on toimittanut komissiolle yksityiskohtaisen kuvauksen nykyisistä arvonlisäveron valvontamekanismeistaan ja vahvistanut, että koska käyttöön otetaan yleisen käännetyin verovelvollisuuden mekanismin erityiskoodi, nykyiset toimenpiteet riittävät varmistamaan yleisen käännetyin verovelvollisuuden mekanismin tehokkaan toiminnan ja seurannan.
- (11) Tšekin antamien tietojen perusteella katsotaan, että Tšekki täyttää direktiivin 2006/112/EY 199 c artiklan 1 kohdassa tarkoitetut edellytykset ja että Tšekin jättämä hakemus täyttää mainitun artiklan 3 kohdan muut vaatimukset. Sen vuoksi on aiheellista antaa Tšekille lupa soveltaa yleisen käännetyin verovelvollisuuden mekanismia Tšekin hakeman ajan.
- (12) Poikkeuksella ei ole kielteisiä vaikutuksia arvonlisäverosta saataviin unionin omiin varoihin,

ON HYVÄKSYNYT TÄMÄN PÄÄTÖKSEN:

1 artikla

Annetaan Tšekille lupa soveltaa yleisen käännetyin verovelvollisuuden mekanismia direktiivin 2006/112/EY 199 c artiklan mukaisesti 1 päivästä tammikuuta 2020 30 päivään kesäkuuta 2022.

2 artikla

Tämä päätös on osoitettu Tšekille.

Tehty Brysselissä

*Neuvoston puolesta
Puheenjohtaja*